

Anmeldelser

I dette nummer af Sygeplejersken anmeldes "Kristendommens menneskelighed" og "Den 8. dødssynd" fra serien "Kristendommen ifølge ..." samt "Som boblerne i bækken", "Ansigt, mund og svælg" og "Ethiske problemstillinger, dilemmaer og paradokser for sundhedsprofessionelle".

Sygeplejersken 2021 ; (3): 50-52. Anmeldelser

Fra præsten og lægen I

Kristendommen ifølge ...

Bjarne Lenau Henriksen

Kristendommens menneskelighed

Eksistens 2020, 112 sider – 120 kr.

Bjarne Lenau Henriksen, pensioneret præst, leder af Sct. Nicolai Tjenesten og senere Maria Tjenesten ved Maria Kirke, har skrevet en medrivende, koncentreret bog.

Lenau beretter troværdigt om sit forhold til mennesker i et stærkt humoristisk og ligetil sprog, også når temaerne hæver sig op over det konkrete.

Han fremtræder ikke alene som barmhjertig samaritan, men også som politisk samaritan, hvilket belyses på flere måder.

Overlevelseskunst fascinerer ham, uanset hvilket segment han bevæger sig i.

Men det er i elendighedssegmentet, han finder den største kreativitet. Lenau vil ikke kaldes opsøgende gadepræst.

Han kunne f.eks. ikke forestille sig at henvende sig som frelser og moralist for de prostituerede på Vesterbro, for "hvem bryder sig om at blive forstyrret i sit arbejde?"

Han tager afstand fra "sikre sandhedsindehavere" og "totalitær bedreviden".

Desuden er han forsigtig med at anvende udtrykket "et godt menneske", fordi godhed for tit bliver brugt som accessories til at pynte sig med.

Også helt fysisk i form af pangfarvede støttearmbånd, reklame, osv.

Lenau stiller sig til rådighed, hvad enten kommunikationen består i samtale, fysisk støtte når en misbruger falder sammen under et fix på bænken eller ordløst nærvær, når sprogbarrierer hindrer samtale.

Han er sjælesørger, sådan er det bare.

Som mangeårig psykiatrisk sygeplejerske fik jeg gode idéer til svar på spørgsmål som "hvordan kan du dog blive ved med at arbejde med de irriterende idioter?"

Lillian Linius Larsen, sygeplejerske, SD, specialuddannet i psykiatrisk sygepleje

Fra præsten og lægen II

Kristendommen ifølge ... Ole Hartling Den 8. døds synd Eksistensen	Kristendommen ifølge ... Ole Hartling Den 8. dødsynd Eksistens 2020, 114 sider – 109,95 kr. Ole Hartling, dr. med. i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, tidligere bl.a. formand for Det Ethiske Råd, har i sin bog føjet endnu en dødsynd til de i forvejen syv eksisterende: Tingsliggørelse. Han er med sin naturvidenskabelige baggrund med til at undersøge, kontrollere, planlægge og rydde op. Faren ligger ifølge ham i, at denne tilgang kan medføre, at mennesker bliver til ting, der kan håndteres og dermed kontrolleres. Det er vist de færreste sygeplejersker, der ikke er interesseret i det aspekt. Hartling mener, at videnskaben har gjort os forvante, idet vi tror, vi kan styre og kontrollere os gennem livet. Ingen siger mere Gud i vold, men snarere Mig Selv i vold. Hartling skriver i et intenst og smukt sprog. Han underbygger sine teser med velvalgte filosofers værker og kristendommens begreber. Bogen er hele vejen igennem nærværende i forhold til, hvad man står overfor i sundhedsvæsenet. Jeg blev især grebet af Hartlings grundige og kritiske analyse af begrebet individuel autonomi (selv-lov), som han mener indimellem slår over i automani (selv-forrykthed). Bogens kapitel om aktiv dødshjælp fik skubbet grundigt til mine egne holdninger. En fantastisk bog, som overbevisende sammenholder naturvidenskab, filosofi og etik. Hartlings konklusion (eller udgangspunkt?) er, at mennesker er irrationelle væsner, der "kan modtage og sende både på forstandens og hjertets bølgelængde". Lægekunst må således være en kombination af "naturvidenskab, lydhørhed, medleven og medfølelse". <i>Lillian Linius Larsen, sygeplejerske, SD, specialuddannet i psykiatrisk sygepleje</i>
---	---

Plads til tårer

Ulla Fasting Som boblerne i Bækken Brændpunkt 2020, 448 sider – 249,95 kr. Slægtsberetninger, der rummer kærlighed, drama, fortrydelighed og kvindernes fortælling om deres kamp for accept i samfundet. Perioden spænder fra tiden efter Struenses henrettelse frem til krigen i 1864. Ulla Fasting har en markant fortællestil, fokus her er personerne, hvordan personerne oplever, fortolker og på nærmeste hold bøder for, men også nyder godt af samfundsudviklingen i en periode,

hvor Danmark både gennemlever Københavns bombardement og fredsftalten, hvor Danmark mistede Norge.

Jødeforfølgelserne, der manifesterede sig, men dog ikke så markant som i andre lande og Grundlovens vedtagelse – frem til krigene i 1848 og 1864.

Ud over at være en slægtsroman eller rettere en roman om flere slægter, så er dette også en beskrivelse af den kamp, som en mønsterbryder måtte igennem for at få accept.

Det er en beskrivelse af forholdene blandt samfundets fattigste, det er en beskrivelse af den kamp, der ledte til gennemførelse af landbrugs-reformerne og ophævede stavnsbåndet.

Det er en roman, hvor lange beskrivelser erstattes af hovedpersonernes samtaler og dermed deres egne ord.

Og tænk, det giver mening i stedet for tørre beskrivelser af historien refereret fra arkivernes indhold.

Og ja, er man en gammel grådlabil mand, så er der også plads til tårer.

En absolut læseværdig bog.

Jens Bydam, sygeplejerske, cand.phil.

Indføring i at opspore og udrede dysfagi

Annette Kjærsgaard

Ansig, mund og svælg

Munksgaard 2. udgave, 2020 , 250 sider – 295,00 kr.

Mange borgere/patienter lider af dysfagi i større eller mindre grad.

Sygeplejersker møder derfor ofte problemet.

Spisning og måltider har stor social betydning, og Annette Kjærsgaard giver i denne udgave af bogen en grundig anvisning på opsporing og behandling af dysfagi.

Bogen viser tydeligt, at dysfagi er en tværprofessionel opgave, og den henvender sig derfor bredt til sundhedsprofessionelle og pædagogisk personale.

Enkelte kapitler retter sig specielt til ergoterapeuter, som i Danmark har fået en specialistrolle i undersøgelse og behandling af dysfagi.

Der er en grundig indføring i, hvordan tilstanden opspores og udredes samt hvilke screeninger og undersøgelser, der kan iværksættes i praksis.

Der er detaljerede anvisninger på, hvordan kostens konsistens kan gradueres til mennesker med dysfagi.

Mundstimulation og mundhygiejne er beskrevet omhyggeligt, og bogen pointerer, at sygeplejersker kan gøre meget, for at mennesket med dysfagi får så gode muligheder for at synke og spise som muligt.

Bogen er grundigt underbygget og letlæselig, og opbygning og pædagogiske input hjælper læseren til refleksion.

Den er spækket med brugbare anvisninger og billeder.

Jeg kunne dog ønske farve-illustrationer for at give formidlingen et mere nutidigt indtryk.

Til alle som arbejder med borgere/patienter med dysfagi.

Karen Sloth, sygeplejerske, Gudenå Hospice

Relationer via skærm? Ja, det er muligt.

Marianne Eilsø Munksgaard & Solveig Fjordside Hammild
Ethiske problemstillinger, dilemmaer og paradokser for sundhedsprofessionelle

Gads Forlag 2020, 360 sider – 299,95 kr.

Jeg glædede mig til at læse denne bog, fordi jeg er meget interesseret i etik i sundhedsvæsenet. Jeg blev ikke skuffet!

Bogen beskæftiger sig med mange områder – fra brug af telemedicin til sundhedsprofessionelles bias i forhold til at se etiske dilemmaer ved bestemte patientgrupper.

I forhold til telemedicin er bogen højaktuel, da covid-19 har øget brugen af telemedicin.

Et stort fokus i sygeplejerskers virke er at skabe en relation til patienten, og kan man det, når kommunikationen foregår via skærm?

Forfatterne beskriver, hvordan etikken og relationen til patienten fortsat kan være i fokus ved brug af telemedicin.

Der er i bogen mere end 20 forfattere, som har været vidt omkring inden for de sundhedsprofessionelles funktionsområde.

Nogle skriver f.eks. om etisk refleksion i klinikken og dilemmaer ved brug af sociale medier – andre om eutanasi.

Bogen har yderligere fokus på både samfundsmæssige, somatiske og psykiatriske perspektiver.

Emnerne strækker sig fra samarbejde med børn til pleje af den demente borger.

Dermed opfylder indholdet redaktørernes mål om, at læseren skal få indblik i konkrete etiske dilemmaer og udfolde, hvad etik handler om.

De mange forfattere og perspektiver er en stor fordel i forhold til at belyse de etiske dilemmaer, paradokser og problemstillinger, der kan opstå blandt sundhedsprofessionelle.

Læseren skal dog være indstillet på, at skrivestil og indhold i de enkelte afsnit er meget forskelligartet.

Nogle er meget praksisnære med konkrete patienteksempler, andre mere teoretiske.

Som inspiration til alle sundhedsprofessionelle, der ønsker flere perspektiver på etikken i deres arbejdsfelt, kan bogen anbefales.

Samtidig kan bogen bruges som opslagsværk, når man står i konkrete dilemmaer, da hver af de 15 kapitler let kan læses for sig selv.

Lene Rosenly, Udviklingssygeplejerske, Psykiatrisk afdeling Odense

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør, Sygeplejersken og Fag&Forskning

Poula Helth & Hans Jørn Filges

Gå og forstå - Vejen til den gode samtale i parforholdet

Dansk Psykologisk Forlag 2021, 152 sider – 290 kr.

Parvandringer er udgangspunktet i bogen, der bygger på en samtalemetode og et koncept, som parret skal sætte sig ind i som det første.

Hensigten er at fremme dialog ved at lære at lytte til hinanden og blive i stand til at samarbejde.

”Par i bevægelse i naturen” kalder forfatterne, som danner par, deres koncept.

Afprøvning af konceptet har ført til, at kvinderne lytter mere, og mændene taler mere i de par, der deltog i et projekt, der fandt sted i Dyrehaven nord for København.

”Samtale fremmer forståelsen” hed det i en tv-reklame for mange år siden.

Og det er netop målet med de ni korte kapitler. At præsentere samtalemetodens fire trin, så alle typer par kan være med, hvis de ønsker at forebygge problemer gennem samtale og sansning.

Genfortælling af partnerens udsagn er en interessant og vigtig del af konceptet. Tendensen var, at partneren genfortalte det, han eller hun helst ville høre den anden sige. Ikke det, der blev sagt.

Lise Andersen

Hudens tynde is

Forlaget Lauritz, 260 sider – 269,95 kr.

Den tidligere sundhedsplejerske har skrevet en fortsættelse af romanen ’Ravnen flyver lavt’, der udkom i 2019, men den nye roman kan læses som et selvstændigt værk.

Hovedpersonen Nuka, som bor i Grønland, har fået sønnen Minik, da hun var 16 år. Hun gik ud af skolen og flyttede senere sammen med Miniks far Arsuk, men forholdet gik i stykker.

Nuka arbejder på rejsefabrikken i byen, men hun vil noget andet og mere, og derfor rejser hun til Asasiaat for at gå på gymnasiet.

Efterhånden bliver savnet efter Minik dog for stort, og hun beslutter, at han skal over og bo hos hende på et lille kollegieværelse.

Det er bare ikke så ligetil.

Bogen beskriver savnet af familien og inkluderer nogle af Grønlands kendte skyggesider.

Den tegner et billede af det moderne Grønland og de identitetsproblemer, landet har, men medtager også den menneskelige varme og humor, der altid er tilstede.

Johny Gammelgaard

Husk hjernen, så du ikke taber hovedet!

Athenas 2020, 179 sider – 249,95 kr.

Når klappen går ned, mister man fokus og kontrol – og det er rigtig ubehageligt.

Omdrejningspunktet i denne bog er, hvordan et menneske gennem kendskab til hjernens opbygning og funktioner kan lære at håndtere situationer, hvor der er risiko for, at klappen går ned, og de umiddelbare reaktioner senere skaber ærgrelse og fortrydelse.

Bogen er opbygget af to dele: en teoretisk og en praktisk.

Den indeholder en gennemgang af hjernen illustreret med enkle tegninger, mange citater fra teorier og mange informative cases.

En letlæselig indføring i, hvordan balancen kan genvindes gennem forskellige praktiske tilgange, når den er truet.

F.eks. ved at tage et knæ.

Læs selv mere.

Emneord:

Litteratur